

РЕШЕНИЕ

№ 11179

гр. София, 01.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 61 състав,
в публично заседание на 20.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маргарита Немска

при участието на секретаря Теменужка Стоименова, като разгледа дело номер **12437** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда чл. 145 – 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба от Е. Д. М., ЕГН [ЕГН], изтърпяващ наказание „лишаване от свобода“ в Затвора – [населено място], срещу отказ обективиран в писмо с изх.№ ИЗ-13023/13.11.2024 г., издадено от Зам. главен директор на ГДИН – старши комисар Ц. Ц., с което не е уважено искането по молба вх.№ 22785/08.11.2024 г. на Е. Д. М. за провеждане на интервю с журналисти.

В жалбата е посочено, че оспореният отказ е незаконосъобразен и моли същия да бъде отменен, поради нарушаване на свободата на словото и правото на изразяване на мнение, гарантирани с чл. 10, § 2 от ЕКПЧ, чл. 11 от Хартата на ЕС и чл. 19 от Международния пакт за граждански и политически права на ООН.

В съдебно заседание жалбоподателят се явява лично и се представлява от адв. Я., която поддържа жалбата и счита, че с оспореното писмо се нарушават разпоредбите на Конституцията. Излага доводи, че според чл. 39, ал. 1 от Конституцията, всеки има право да изразява мнение и да го разпространява чрез слово - писмено или устно, чрез звук, изображение или по друг начин, а в чл. 41 се посочва, че всеки има право да търси, получава и разпространява информация. Достатъчно е да не се нарушават правата и доброто име на другите граждани, както и националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала.

Ответникът – заместник главен директор на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ към Министерство на правосъдието, чрез юрк. Н. Д., в писмен отговор

изразява становище, че оспореният отказ не подлежи на обжалване и делото следва да бъде прекратено.

В съдебно заседание, ответникът не се явява, представлява се от юрк. Н. Д., която оспорва жалбата и поддържа подадения писмен отговор.

Софийска градска прокуратура, редовно призована, не изпраща прокурор за участие в производството по делото.

Съдът, след като се запозна с представените по делото доказателства и взе предвид становищата на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

С молба с вх. № 22785/08.11.2024 г. лишеният от свобода Е. Д. М. е сезирал началника на Затвора – С., да бъде посетен от журналисти в затвора. Началникът на затвора е изразил отрицателно становище с писмо рег. № 13375/2024 г. до главния директор на ГДИН по отношение на искането за среща с журналисти. С писмо № ИЗ-13023/13.11.2024 г. зам. главния директор на ГДИН искането на жалбоподателя не е уважено. Посочено е, че ежедневната дейност в местата за лишаване от свобода се характеризира с голяма натовареност на служителите и основната цел е свързана с ефективна охрана и сигурност, както и провеждане на всички мероприятия с лишените от свобода, предвидени по график, като при провеждане на допълнителни мероприятия не може да се гарантира реда и сигурността. С оглед на това е отхвърлена молбата на Е. М..

Писмото на Гл. директор на ГДИН е връчено за запознаване на жалбоподателя на 14.11.2024 г.

В хода на съдебното производство е приета административната преписка. Други доказателствени искания за събиране на гласни и писмени доказателства страните не са направили.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в законоустановения срок (предвид липса на посочване в акта в какъв срок и пред кой орган може да се обжалва) от надлежна страна, при спазване изискванията на закона, срещу административен акт, който подлежи на оспорване по съдебен ред. Съгласно § 46, ал. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗИНЗС (Нов – ДВ, бр. 105 от 2020 г.), разпоредбите на глава десета от Административнопроцесуалния кодекс се прилагат и в случаите, когато не е предвидено изрично в този закон обжалване на индивидуални административни актове на органите по изпълнение на наказанията. Производствата се разглеждат пред административния съд по местоизпълнение на наказанието. Решението на съда е окончателно. Допустимостта на жалбата се обуславя и от разпоредбата на чл. 120, ал. 2 от Конституцията на Република България, според която гражданите и юридическите лица могат да обжалват всички административни актове, които ги засягат освен изрично посочените със закон. В този смисъл е и съдебната практика - Определение № 9820/26.06.2019 г. на ВАС, III-то отделение, по адм. дело № 6304/2019 г., поради което същата е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 от АПК, съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административно-производствените правила и материално- правните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Разпоредбата на чл. 91, ал. 2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража предоставя възможност на лишените от свобода да подават молби и жалби до печатни и електронни медии и да се срещат с журналисти. Според ал. 3 това право може да бъде упражнено само след дадено от началника на затвора разрешение, което означава, че разрешението и отказът представляват индивидуален административен акт, по смисъл на чл. 21, ал. 1 АПК. Нормата на чл. 91, ал. 4 ЗИНЗС регламентира ред за оспорване на отказите – "Отказите за достъп могат да се обжалват пред главния директор на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията".

В конкретния случай по подадената молба с вх.№ 225785/08.11.2024 г. от лишения от свобода Е. Д. М., липсва произнасяне на Началника на Затвора С., каквото правомощие предвижда нормата на чл.91 ал.3 от ЗИНЗС. Вместо да се произнесе с изричен отказ или да разреши среща с журналисти по отношение на жалбоподателя, началникът на Затвора С. е изпратил молбата по компетентност на Главния директор на ГДИН, като в придружителното писмо с рег. № 13375/2024г. е изразил отрицателно становище.

С оспореното в настоящото производство писмо с рег. с изх.№ ИЗ-13023/13.11.2024 г., издадено от Зам. главен директор на ГДИН – старши комисар Ц. Ц., искането на жалбоподателя за провеждане на интервю с журналисти не е разрешено.

Оспореното писмо е издадено от некомпетентен орган в нарушение на нормата на чл.91 от ЗИНЗС.

В случая видно от доказателствата по делото М. е депозирал молба до началника на Затвора-С., с която е пожелал да бъде посетен от журналисти в затвора. Видно от горепосочените разпоредби, началникът на Затвора С. е следвало да разгледа искането и да постанови съответно отказ или да уважи молбата на лишения от свобода. В случай че началникът на затвора С. постановени отказ и не разреши среща и интервю с журналисти, то отказът му може да бъде оспорен пред главния директор на ГДИН. С разпоредбата на чл. 91, ал. 4 от ЗИНЗС е предвидено обжалване по административен ред пред главния директор на ГДИН на акта на началника на затвора. В настоящия случай този ред ясно разписан в горепосочените разпоредби не е спазен, като началника с писмо е изразил отрицателно становище адресирано до главния директор на ГДИН по отношение на постъпилата молба, който пък от своя страна е отказал да уважи искането на лишения от свобода. Не се твърди от жалбоподателя и съдът не установява именно началникът на Затвора С. да е отказал на жалбоподателя среща с журналисти и този отказ да е бил оспорен от Е. Д. М. пред главния директор на ГДИН. В случая се касае за изричен отказ, представляващ индивидуален административен акт, който не е издаден от компетентен орган.

Предвид изложеното акта следва да бъде обявен за нищожен, а делото върнато на Началника на Затвора С. за произнасяне по молба с вх.№ 22785/08.11.2024 г. от Е. Д. М. съобразно разпоредбите на чл. 91 ал.3 от ЗИНЗС. Само за пълнота, съдът следва да посочи, че произнасянето на началника на Затвора С., следва да е мотивирано с конкретни съображения, въз основа на които се разрешава, респективно отказва провеждане на среща и интервю с журналисти. В произнасянето на началника на Затвора С. следва изрично да бъде посочено, че административният акт подлежи на оспорване пред Главния директор на ГДИН.

При този изход на спора разноски се дължат на жалбоподателя, но такива не се претендират, поради което съдът не дължи произнасяне.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд София -

град, III отделение, 61 състав

РЕШИ:

ОБЯВЯВА нищожността на писмо с изх.№ ИЗ-13023/13.11.2024 г., издадено от Зам. главен директор на ГДИН, с което не е уважено искането по молба вх.№ 22785/08.11.2024 г. на Е. Д. М. за провеждане на интервю с журналисти

ВРЪЩА ДЕЛОТО във вид на преписка на Началника на Затвора С. за произнасяне по молба вх.№ 22785/08.11.2024г. от лишения от свобода Е. Д. М., съобразно правомощията му в чл.91 ал.3 от ЗИНЗС

Решението на основание § 46, ал. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗИНЗС е окончателно и не подлежи на обжалване.

Съдия: